

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΚΩΔΙΚΩΝ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ Ε. Α. ΣΙΔΕΡΙΔΟΥ ΤΗΣ ΔΩΡΗΘΕΙΣΗΣ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Μετά τὸν θάνατον τοῦ ἀοιδίμου Εὐαγγελῆτος Α. Σιδερίδου, ἀντεπιστέλλοντος μέλους τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ ἐδώρῃσαν τῷ 1930 τὴν πολύτιμον αὐτοῦ βιβλιοθήκην εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν, ἥτις εὐγνωμόνως ἀποδεχθεῖσα τὴν δωρεὰν ταύτην ἐτοποθέτησεν αὐτὴν ἐν ἰδιαιτέρῳ αἰθούσῃ, φερούσῃ ἐπιγραφὴν «Βιβλιοθήκη Ε. Α. Σιδερίδου». Ἡ δωρηθεῖσα βιβλιοθήκη ἀποτελεῖται ἐκ 4009 τόμων καὶ φυλλαδίων, καταγραφέντων ἤδη ἐν ἰδίῳ καταλόγῳ, καὶ 25 χειρογράφων κωδικῶν, ὧν 17 ἑλληνικοὶ καὶ 8 τουρκικοί. Συντάξας τὸν κατάλογον τῶν χειρογράφων τούτων ἐκδίδω κατωτέρω πρὸς γνῶσιν τῶν ἐνδιαφερομένων. Θεωρῶ καθήκον νὰ σημειώσω ἐνταῦθα ὅτι ἐν τισι τῶν χειρογράφων τούτων ὑπάρχουσιν ἐν ἰδιαιτέροις φύλλοις χάρτου σημειώσεις τοῦ ἀοιδίμου Σιδερίδου, αἷς, ὡς ἦτο ἐπόμενον, εἶχον ὑπ' ὄψει ἐν τῇ συντάξει τοῦ καταλόγου τούτου.

1.

Κώδιξ ἐσταχωμένος διὰ βύρσης μετὰ ξυλίνων πινακιδίων ἀποτέλούμενος ἐκ φύλλων (0,13×0,9) 172 ἡριθμημένων διὰ μολυβδίδος ὑπὸ μεταγενεστέρας χειρός. Τὰ ἔμπροσθεν πέντε, ἄνευ ἀριθμήσεως φύλλα, τὰ φύλλα 86α καὶ 86β, τὰ φύλλα 171 καὶ 172, πάντα ἄγραφα, ὡς καὶ τὰ γεγραμμένα φύλλα 5α καὶ 66α, ἐκ χάρτου, τὰ δὲ λοιπὰ ἐκ περγαμηνῆς. Ἐμπροσθεν καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἔχουσιν ἐκπέσει ἐν ἀρχαιοτέρῃ ἐποχῇ φύλλα τινά, ἅτινα διὰ τοῦτο δὲν ἔχουσιν ἀριθμηθῇ ὑπὸ τῆς μεταγενεστέρας χειρός, τῆς ἀριθμήσεως τὸν κώδικα. Τὸ περιεχόμενον τοῦ κώδικος τὸ ἀκόλουθον·

1. (φ. 1α) Ἀρχ. «Τῶν ἁγίων πατριαρχῶν Ἀλεξάνδρου, Ἰωάννου καὶ Παύλου τοῦ ἱεροῦ. Ματθαίου κεφ. λβ' εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς. Τελ. ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν».

2. (φ. 1α—1β) «Εὐαγγέλια ἀναγινωσκόμενα εἰς διαφόρους μνήμας». Ἀρχ. Εἰς ἐγκαίνια ναοῦ.

3. (φ. 1β—2α) «Ὑπόθεσις κανόνων τῆς τῶν Εὐαγγελίων συμφωνίας. Εὐσέβιος Καρπιανῷ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ χαίρειν».

Ἄρχ. «Ἀμμώνιος μὲν ὁ Ἀλεξανδρεὺς πολλὴν ὥς εἰκὸς φιλοπονίαν καὶ σπουδὴν»¹.

4. (φ. 2β—6β) Οἱ κανόνες².

5. (φ. 7α—8β) «Τὰ κεφάλαια τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἁγίου Εὐαγγελίου».

Ἐν φ. 8β.

«Ματθαῖον τόδε ἔργον ἀριστοπόνοιο τελώου
ὃς τόκον ἔφρασε θεῖον ἀπειρογάμοιο γυναικός,
ἣ τέκεν ἄσπορον υἱόν· ὃν οὐ χάθει (;) οὐρανὸς εὐρὺς
Χριστὸν ἀεὶ ζῶοντα, θεὸν βροτὸν αὐτὸν ἐόντα».

6. (φ. 9α—53β) Τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦ «κατὰ τὴν ἐορτὴν εἰσθελὶ ὁ ἡγεμὼν» (Ματθ. 27,15) Τὰ φύλλα, τὰ περιέχοντα τὸ τέλος τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ματθαίου, ὥς καὶ τινα ἐν τῷ μεταξὺ, ἔχουσιν ἐκπέσει.

7. (φ. 53α—80β) Τὸ κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιον.

Ἄρχ. «(κα)κῶς ἔχοντες· οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν» καὶ τελευτᾷ «καὶ οἱ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, πληθος πολὺ ἀκούσαντες ὅσα» (φ. 53α καὶ β) καὶ συνεχίζεται ἐν φύλλῳ 54α ὅπερ ἄρχεται «κύκλω τοὺς περὶ αὐτὸν καθημένους λέγει ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου». Κατὰ ταῦτα ἄρχεται ἀπὸ τοῦ Μάρκου 2,17—3,8 καὶ ἔπειτα συνεχίζεται ἀπὸ τοῦ Μάρκου 3,33.

Τελ. «Ἐκεῖνοι δὲ ἐξεληθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ Κυρίου συνεργοῦντος καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθησάντων σημείων. Ἀμήν.

Τέλος τοῦ κατὰ Μάρκον Εὐαγγελίου».

8. (φ. 81α—135β) «Τοῦ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια». (81α—82β) καὶ ἔπειτα τὸ κείμενον, ὅπερ ἄρχεται «Ἐπειδὴ περ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι» καὶ τελευτᾷ «καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν», ἐπομένως περιλαμβάνει Λουκᾶ 1,1—24,51.

Ἐν φύλλῳ 82β. «Υπόθεσις, τὸ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιον».

Ἄρχ. «Κατὰ Λουκᾶν τὸ Εὐαγγέλιον ἐπιγράφεται, ἐπειδὴ Λουκᾶς ὁ μαθητὴς Πέτρου, ὁ καὶ χειροτονηθεὶς συνέκδημος Παύλου».

Ἐν τέλει·

«Λουκᾶς ἡπιόθυμος ἀκεστορίας ἐπίστωρ

1. Ποβλ. Πατρ. Migne 22, 1276 ε.

2. Ποβλ. Πατρ. Migne 22, 1277 ε.

ἀθανάτου Χριστοῦ γένος καὶ θέσκελα ἔργα
ἀτρικέως κατέλεξε· καὶ ὡς θάνεν ἄμμε σαώσας
καὶ πάλιν ἐκ τύμβοιο θορῶν μερόπεια ἐδείχθη
ἐνθεν δ' οὐρανὴν ὑπὲρ ἄντυγα πατρὶ φαάνθη».

9. (φ. 136α—170β) Τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον.

Ἄρχ. «(ἄνω)θεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν, ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς
ἐκ τῆς γῆς ἐστὶ καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ».

Ἐπομένως ἄρχεται ἀπὸ τὸ Ἰωάννου 3,30, φθάνει δὲ μέχρι τέλους
τοῦ Εὐαγγελίου μετὰ τινων παραλείψεων, προελθουσῶν ἐκ φύλλων
ἀποπεσόντων.

Ἐν τῇ ἄνω καὶ κάτω ὡς δι' ἐρυθρᾶς μελάνης σημειοῦται πολλα-
χοῦ περιλήψις τοῦ περιεχομένου τῆς περικοπῆς τοῦ Εὐαγγελίου, ἐν δὲ
τῇ πρὸς τὰ ἔξω τὰ κεφάλαια διὰ γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου.

Τὸ χειρόγραφον εἶναι ἄξιον προσοχῆς ἰδίᾳ διὰ τὴν ἀναγραφὴν
τῶν κατὰ τὰς ἑορτὰς ἀναγινωσκομένων περικοπῶν τῶν Εὐαγγελίων ἐν
συγκρίσει πρὸς τὰς τὴν σήμερον ἀναγινωσκομένας.

2.

Κώδιξ ἀποτελούμενος ἐκ σελίδων (0,20×0,15) 162 ἡριθμημένων
διὰ μολυβδίδος ὑπὸ μεταγενεστέρως χειρός. Στάχσις νεωτάτη. Τὸ περι-
εχόμενον τοῦ κώδικος τὸ ἀκόλουθον.

1 (σ. 1—43). «Ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰω-
άννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου».

2 (σ. 45—122) «Ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν
Βασιλείου τοῦ μεγάλου».

3 (σ. 123—162) «Ἡ θεία λειτουργία τῶν προηγιασμένων».

Ἐν σελίδι 162

«Ἡ θεία λειτουργία ἐγράφη διὰ χειρὸς Ἀρσενίου μοναχοῦ ἐκ
μονῆς τῆς παντοκράτορος ἀειπαρθένου Μαρίας.

Ἔτους ρχοβ'

Ὑπάρχει δὲ Ματθαίου ἀρχιερέως τῆς σελευκίας»

Κάτωθεν δι' ἄλλης χειρός.

«νῦν δὲ τελέθει ἱερομονάχου τοῦ σουμελιώτου ἐν ἔτει σωτηρίῳ
ρχοθ'.»

Ἐν τῷ προηγουμένῳ τῆς σελίδος 1 φύλλῳ ὑπὸ ἄλλης χειρός·

«καλληνηκος ἱερομοναχος κε δουλος της παναγης της σουμελας».

Ἐν σελίδι 44 δι' ἄλλης χειρός

«Θεὸς· εἴη βρηθὸς τοῦ ἔργου καὶ τοῦ κόπου, δόξα Χριστῷ μου τῷ

θεῶ τὸ φιλανθρωποτάτῳ τῇ γὰρ χρηστότητος αὐτοῦ πέρας οὐκ ἔστι ὄντος».

Ἐν σελίδι 121 ὑπὸ μεταγενεστέρας χειρός·

«Παπᾶ Ἰ. ἐκ τοῦ χώριου Κοσμᾶ εἰσάχθεις ἑφημέριος ἐν τῇ ἐνορίᾳ τοῦ ἁγίου Βασιλείου τῇ 4 10)βρίου τοῦ 1896».

3.

Κῶδιξ ἐσταχωμένος διὰ βύρσης καὶ ἀποτελούμενος ἐκ φύλλων (0,21×0,16) 27, ἀριθμηθέντων ὑπ' ἐμοῦ, ὧν τὰ φύλλα 1—6 καὶ 25—27 ἄγραφα. Περιέχει (φ. 7α—24α) «Μὴν Ὀκτώβριος εἰς τὴν δωδεκάτην μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν ἁγίων ἐνδόξων τοῦ Χριστοῦ τριῶν μεγάλων μαρτύρων, Προβου, Ταράχου καὶ Ἀνδρονίκου» τὴν ἀκολουθίαν αὐτῶν.

Ἐν φ. 24α «Τέλος καὶ τῷ Θεῷ ἡμῶν δόξα

Ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ 1864 ἐν μηνὶ ὀκτωβρίου 1»

Τὸ χειρόγραφον ἀπὸ τοῦ φύλλου 20α ἔχει γραφῇ δι' ἄλλης μετεγενεστέρας χειρός, εἰς ἣν ἀνήκει καὶ ἡ χρονολογία 1864.

4.

Κῶδιξ ἀποτελούμενος ἐκ σελίδων (0, 14×0, 9) 1091 ἡριθμημένων διὰ μολυβδίδος ὑπὸ μεταγενεστέρας χειρός. Στάχσις νεωτάτη, ἐπὶ τῆς ῥάχεως τῆς ὁποίας ἔχει ὁ βιβλιοδέτης τυπώσει διὰ χρυσῶν γραμμάτων «χειρόγραφον πηδάλιον»¹.

Τὸ περιεχόμενον τοῦ κώδικος εἶναι τὸ ἀκόλουθον.

1 (σ. 1—70) «Πίναξ σὺν Θεῷ, ὅς τάδε περιέχει»²

2 (σ. 79—1078)³ «Νομοκάνονον ἐκλελεγμένον ὑπὸ πολλῶν διαφορῶν πατέρων καὶ ἄλλα ἀναγκαῖα κεφάλαια τῶν θείων νόμων τὰ πλέον ἐκλεκτότερα».

Ἀρχ. «Περὶ πνευματικοῦ πῶς κάμνει χρεῖα νὰ ἔναι κεφ. α'».

3 (σ. 1079—1082) «Τὸ σινᾶ ὄρος χρυσόβουλον τοῦ αἰοδίδμου βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ὃ ἐδωρήσατο εἰς τὸν ἡγούμενον».

4 (σ. 1082—1087) «Χρυσόβουλον τοῦ αἰοδίδμου βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, ὃ ἐδωρήσατο εἰς τὸν τοῦ σινᾶ ὄρους ἡγούμενον».

Ἐν τέλει «κατὰ μῆνα Ἰούλιον ζο' ἰνδ. δ' α

1. Πρόκειται περὶ νομοκάνονος.

2. Περιέχει ἐν ὧν 250 (σν') κεφάλαια.

3. Αἱ σελίδες 71—78 ἄγραφοι.

Εἰς τὸ προηγούμενον τῆς σελίδος 1 ἄνευ ἀριθμήσεως φύλλον ἔχει γραφῇ ὑπὸ μεταγενεστέρας χειρὸς καὶ διὰ μολυβδίδος.

«Ἡ βίβλος αὕτη ἐγγράφη κατὰ τὸ ἔτος 1572 καθῶς μαρτυρεῖτε εἰς τὴν πραγματείαν περὶ πατριαρχῶν, ὅπου δύνασθαι νὰ τὸ εὗρητε σχεδὸν εἰς τὸ τέλος αὐτῆς».

Ἀναμφιβόλως πρόκειται περὶ τῶν ἀναγραφομένων ἐν σελίδι 879

«Οἱ πατριάρχαι Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης, ὅσοι ἐπατριάρχευσαν αὐτὴν ἀπ' ἀρχῆς ἕως τῆς σήμερον ὅπου ἔστι ἔτος ζπ' Ἰνδικτιῶνος ιε' μηνὶ Μαΐῳ».

Ἐννοεῖται ὅτι ἐκ τοῦ ἀνωτέρω προκύπτει πότε ἐγγράφη τὸ πρωτόγραφον καὶ οὐχὶ τὸ ἡμέτερον ἀντίγραφον, ὥς ἀτόπως νομίζει ὁ γράψας τὴν σημείωσιν.

5.

Κώδιξ ἐσταχμένος διὰ βύρσης καὶ ἀποτελούμενος ἐκ σελίδων (0, 15×0, 10) 612 ἡριθμημένων ὑπὸ μεταγενεστέρας χειρὸς. Τὸ περιεχόμενον τοῦ κώδικος εἶναι τὸ ἀκόλουθον.

1. (σ. 1—4) «Τοῖς ἀπανταχοῦ εὗρισκομένοις ἱερομονάχοις τε καὶ λαϊκοῖς ἐν Κυρίῳ χαίρειν.

Πρωΐμιον τοῦ παρόντος νομίμου»

Ἀρχ. «Θησαυρὸς κεκορημένος καὶ πηγὴ ἐσφαγισμένη τὴς ὠφείλειαι ἐν ἀμφοτέροις, ὥς φησὶν ἡ θεία Γραφή».

Ἐν τέλει τῆς σελ. 4.

«Ἦνυσται αὕτη ἡ βίβλος μετὰ πολλοῦ μόχθου ἐνταῦθα παρ' ἐμοῦ τοῦ εὐτελοῦς καὶ ἐλαχίστου νικολάου ἀναγνώστου τὸ ἐπίκλην βύχλης ἐκ τόπου καλάματας, ἀπὸ κτίσεως κόσμου ζρνα' ἀπὸ δὲ τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ αχμγ' αὐγούστου λα' Ἰνδ. ι'»

2. (σ. 5—50) «Πίναξ σὺν Θεῷ τοῦ παρόντος νομίμου, ὅσα δὲ περιέχει.

Ἐν τῷ πίνακι ἀναγράφονται 258 (σνη') κεφάλαια.

Ἐν σελ. 51.

«Ἄλλοι μὲν ἄλλαις τέχναις τὸ ζῆν εἴλοντο, ὁ δὲ γραφεὺς ταύτην ἡρετίσται, δι' ἧς ὁ θεὸς καθ' ἕκαστον ἐξυμνεῖται, ὅθεν καγὼ νικολάος ὁ ἀναγνώστης ἐκ πόλεως καλαμάτας ὁρμόμενος τήνδε τὴν βίβλον σὺν μόχθῳ πολλῷ γράψας ἐν ἔτει μὲν ζρνα' Ἰνδ. ι'».

3. (σ. 53—612) Τὰ κεφάλαια τοῦ νομίμου.

Ἐν τέλει λείπουνσι φύλλα τινά.

Εἶναι φανερόν ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ νομοκάνωνος τοῦ Μανουὴλ Μαλαξοῦ¹.

6.

Κῶδιξ μουσικὸς ἐσταχωμένος διὰ βύρσης καὶ ἀποτελούμενος ἐκ σελίδων (0,16×0,10) 296 ἡριθμημένων ὑπὸ μεταγενεστέρως χειρὸς διὰ μολυβδίδος. Ἐν ἀρχῇ ἐλλείπουσιν φύλλα τινὰ ὥς καὶ μετὰ τῆς σελίδος 4 καὶ 5.

Ἐν σελίδι 30 «Τέλος τοῦ πρώτου ἤχου καὶ ἀρχὴ τοῦ δευτέρου τῷ σαββάτῳ ἐσπέρας».

» » 59 «Τέλος τοῦ δευτέρου ἤχου καὶ ἀρχὴ τοῦ τρίτου τῷ σαββάτῳ ἐσπέρας».

» » 87 «Τέλος τοῦ τρίτου ἤχου καὶ ἀρχὴ τοῦ τετάρτου τῷ σαββάτῳ ἐσπέρας».

» » 122 «Τέλος τοῦ τετάρτου ἤχου καὶ ἀρχὴ τοῦ πλαγίου πρώτου».

» » 160 «Τέλος τοῦ πλαγίου πρώτου καὶ ἀρχὴ τοῦ πλαγίου δευτέρου».

» » 193 «Τέλος τοῦ πλαγίου δευτέρου καὶ ἀρχὴ τοῦ βαρέως τῷ σαββάτῳ ἐσπέρας».

» » 222 «Τέλος τοῦ βαρέως ἤχου καὶ ἀρχὴ τοῦ πλαγίου τετάρτου».

» » 251 «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἁγίῳ τῶν ἑνδεκα ἑωθινῶν. Ποίημα Λέοντος τοῦ σοφοῦ, τὸ δὲ μέλλος κυρὸς Ἰωάννου τοῦ Γλυκέως».

Ἐν σελίδι 289.

«Ἐτελεώθη τὸ παρὸν ἀναστασιματάριον σὺν τοῖς λοιποῖς διὰ χειρὸς ἐμοῦ εὐτελοῦς πολύζου Ἰωάννου ἐκ πόλεως Τρίκκης τῆς ἐλάδος ἐν ἔτει 1725 ἰουνίου 3. Ἐν κωνσταντινουπόλει».

Ἐν σελίδι 296.

«καὶ τότε καμοῦ Ζαχαρίου σιναΐτου καὶ ὁ ἀποξενώσας ἐπικατάρατος εἴη, αψο»

7.

Κῶδιξ ἐσταχωμένος διὰ βύρσης καὶ ἀποτελούμενος ἐκ σελίδων (0,10×0,7) 366 ἡριθμημένων ὑπὸ δύο μεταγενεστέρων χειρῶν.

Ἐν σελ. 365

1. Πρὸ βλ. Κ. Δνοβουνιώτου «Ὁ νομοκάνων τοῦ Μανουὴλ Μαλαξοῦ».

«Ἰάκωβος ἱεροδιάκονος δοῦλος τοῦ Χριστοῦ ὁ γράψας»

Περιέχει ὕμνους καὶ ᾠδὰς, ὧν πολλοὶ μετὰ τοῦ μέλους αὐτῶν. Ἀναφέρει ὀνομαστί τοὺς μελωδοὺς «κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Λαμπαδαρίου» (σ. 2) «κυροῦ Δαβὶδ τοῦ Ρεστινοῦ» (σ. 16), «Ξένου τοῦ Κορώνη» (σ. 25), «κυροῦ Ἰωάσαφ τοῦ Κουκουζέλη» (σ. 30) καὶ «κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Κουκουζέλη» (σ. 89). Ἐν σελ. 190 «ποίημα τοῦ μαγουλά ἐκαλοπίσθη πορὰ τοῦ γαζῆ».

8.

Κῶδιξ ἀποτελούμενος ἐκ σελίδων (0,22×0,13) 730 ἡριθμημένων ὑπὸ μεταγενεστέρως χειρὸς διὰ μολυβδίδος¹. Στάχσις νεωτάτη. Ἐν τῇ ἄνω ὥα τῆς σελίδος 1.

«† Γερμανὸς»

Τῆς δὲ σελίδος 2,4,6,8 καὶ 10.

«ΠΘ»

Τὸ περιεχόμενον τοῦ κώδικος τούτου εἶναι τὸ ἀκόλουθον:

1. (σ. 1—380) Λόγοι εἰς τὴν μεγάλην Τεσσαρακοστὴν ἥτοι

α' (σ. 1—9) «Τῇ α' δευτέρᾳ τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς λόγοι ἐκλελεγμένοι ἐκ πολλῶν βιβλίων τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς. Εὐλόγησον πάτερ»

β' (σ. 9—20) «Τοῦ αὐτοῦ διδασκαλεῖα ἐκ πολλῶν συγγραμμάτων. Τῇ δ' τῆς α' ἑβδομάδος».

Ἐν τῇ κάτω ὥα τῆς σελ. 13 καὶ τῇ ἄνω τῆς σελ. 15 «Θόδωρος κολληβας».

γ' (σ. 20—43) «Τῇ παρασκευῇ τῆς α' ἑβδομάδος. Τοῦ αὐτοῦ λόγος διδασκαλικὸς εἰς τὸν μέγαν Θεόδωρον τὸν Τύρωνα».

δ' (σ. 43—59) «Κυριακῇ πρώτῃ τῆς ὁρθοδοξίας. Εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν».

ε' (σ. 60—80) «Τῇ β' τῆς β' ἑβδομάδος λόγος διδασκαλικὸς ἐκ πολλῶν βιβλίων».

στ' (σ. 80—101) «Τῇ δ' τῆς β' ἑβδομάδος λόγος διδασκαλικὸς συλλελεγμένος ἐκ πολλῶν βιβλίων».

ζ' (σ. 101—120) «Τῇ Παρασκευῇ τῆς β' ἑβδομάδος διδασκαλία ἐκλελεγμένη ἐκ περισσοῦ ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις τὸ ὅταν ποιεῖς ἐλεημοσύνην μὴ σαλπίσσης ἔμπροσθέν σου».

1. Ἡ ἀρχικὴ ἀρίθμσις ἐγένετο κατὰ τετράδια ἐν τῇ κάτω ὥα ἐν ἀρχῇ καὶ τέλει ἐκάστου τετραδίου.

η' (σ. 121—133) «Κυριακῇ β' τῶν ἁγίων νηστειῶν. Λόγος διδασκαλικὸς εἰς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον τοῦ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου».

θ' (σ. 134—151) «Τῇ β' τῆς γ' ἑβδομάδος τῶν ἁγίων νηστειῶν. Λόγος διδασκαλικός, ψυχοφελὴς καὶ μνήμης Θεοῦ».

ι' (σ. 151—168) «Τῇ γ' τῆς γ' ἑβδομάδος».

ια' (σ. 169—181) «Τῇ στ' τῆς γ' ἑβδομάδος. Λόγος διδασκαλικὸς περὶ προσευχῆς».

ιβ' (σ. 181—198) «Κυριακῇ γ' τῶν ἁγίων νηστειῶν. Λόγος εἰς τὴν προσκύνησιν τοῦ τιμίου σταυροῦ καὶ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ εὐαγγελίου».

ιγ' (σ. 199—211) «Τῇ β' τῆς δ' ἑβδομάδος. Λόγος διδασκαλικὸς εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ Ἡσαίου τοῦ προφήτου. Περὶ τοῦ ἀμπελῶνος, ὃν ἐφυτεύσεν ἐν σωρήχ».

ιδ' (σ. 212—223) «Τῇ δ' τῆς δ' ἑβδομάδος. Λόγος διδασκαλικὸς εἰς ῥητά τινα τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου».

ιε' (σ. 224—235) «Τῇ στ' τῆς δ' ἑβδομάδος. Λόγος διδασκαλικὸς τοῦ προφήτου Δαβὶδ εἰς τὸ Κύριε μὴ τῷ θυμῷ σου».

ιστ' (σ. 235—249) «Τῇ κυριακῇ τῆς τετάρτης ἑβδομάδος. Λόγος εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου τῆς αὐτῆς ἡμέρας».

ιζ' (σ. 249—269) «Τῇ β' τῆς ε' ἑβδομάδος. Λόγος διδασκαλικὸς εἰς Νινευίτας».

ιη' (σ. 269—282) «Τῇ δ' τῆς ε' ἑβδομάδος. Λόγος διδασκαλικὸς εἰς τὸν μέγαν κανόνα».

ιθ' (σ. 283—297) «Τῇ στ' τῆς ε' ἑβδομάδος. Λόγος διδασκαλικὸς εἰς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, εἰς τὸν νομικόν, τὸν ἐμπειρόντα εἰς τοὺς ληστὰς».

κ' (σ. 297—310) «Κυριακῇ πέμπτῃ τῶν νηστειῶν. Λόγος διδασκαλικὸς εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ Εὐαγγελίου περὶ ταπεινώσεως καὶ μὴ ἐπάρεσσεως».

κα' (σ. 310—327) «Τῇ β' τῆς στ' ἑβδομάδος. Λόγος διδασκαλικὸς περὶ μετανοίας καὶ εἰς τὸν προφήτην Δαβὶδ».

κβ' (σ. 328—338) «Τῇ δ' τῆς στ' ἑβδομάδος. Λόγος διδασκαλικὸς περὶ μετανοίας».

κγ' (σ. 339—354) «Τῇ στ' τῆς στ' ἑβδομάδος. Λόγος διδασκαλικὸς εἰς τὴν ἔγερσιν τοῦ Λαζάρου».

κδ' (σ. 355—380) «Κυριακῇ τῶν Βαΐων. Λόγος διδασκαλικὸς εἰς τὰ Βαΐα».

2. (σ. 381—411) «Τῇ ἡγίᾳ καὶ μεγάλῃ β'. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς

ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸν δίκαιον καὶ ἄμεμπτον καὶ μακάριον Ἰώβ».

Αἱ σελίδες 390 καὶ 391 ἐκ' παραδρομῆς ἔμειναν ἀγγραφοί, ὡς σημειοῦται ἐν σελ. 390.

Ἐν σελ. 391. «1781 Ἰωαννίκιος ἱεροδιάκονος Φοῦρος μάρτυρας» καὶ κάτω «ἐτοῦτο τὸ πατρικὸ εἶναι τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἀπὸ τοὺς κάρους».

3. (σ. 411—434) «Τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ γ'. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὰς δέκα παρθένους».

4. (σ. 435—446) «Τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ δ'. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸν ληστήν καὶ εἰς τὸν σταυρὸν καὶ κατὰ Ἰουδαίων».

5. (σ. 446—479) «Τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ παρασκευῇ. Διήγησις θαυμαστῇ περὶ τοῦ γενομένου θαύματος ἐν Βηρυτῇ παρὰ τῆς ἁγίας εἰκόνας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν».

6. (σ. 479—541) «Τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ σαββάτῳ ἑσπέρας. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἐπιφανίου ἀρχιεπισκόπου Κύπρου εἰς τὴν θεόσωμον ταφήν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὸν Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ἀριμαθαίας καὶ εἰς τὴν ἐν τῷ Ἄδῃ κατὰ βασιν μετὰ τὸ σωτήριον πάθος παραδόξως γεγεννημένην».

7. (σ. 541—550) «Διήγησις πάνυ ὀφέλημος».

Ἐν τῇ ἄνω ὡς τῆς σελ. 545 «1803 μαρτίου 11 αἰων (=ἁγιον) γεοργηον Κάρους».

8. (σ. 551—581) «Μηνὶ αὐγούστῳ κθ'. Εἰς τὴν ἀποτομὴν τοῦ τιμίου Προδρόμου».

Ἐν σελ. 581

«1655

θίμησεις 1655 ἐπιγαν εἰ πνευματικῇ ὁ φηλόθεος καὶ ὁ σιμεὼν εἰς στήν ἄσο να ξαγοράσουν τὸ τζεδούλη καὶ ἐπνίεικαν καὶ ὁ Θεὸς νά τους σιχορέσι καὶ αὐτὸν τὸν χρόνον ἐκημηθῇ καὶ ὁ παπα Θεοδορεῖς.

1655 ἐγηνε ἱερεὺς ὁ παπὰ κύρ δοροθεος ἐν μηνὶ ἀπριλιο 23».

9. (σ. 583—658) Ναθαναὴλ ἱερομονάχου λόγοι ἤτοι

α'. (σ. 583—587) «Τῇ Κυριακῇ α' τῶν νηστειῶν. Ναθαναὴλ ἱερομονάχου».

β'. (σ. 588—592) «Κυριακῇ β'. Τοῦ αὐτοῦ»

γ'. (σ. 592—597) «Κυριακῇ γ'. Τοῦ αὐτοῦ»

δ'. (σ. 597—601) «Κυριακῇ δ'. Τοῦ αὐτοῦ».

ε'. (σ. 601—607) «Κυριακῇ ε'. Τοῦ αὐτοῦ».

Ἐν τῇ ἄνω ὡς τῆς σ. 606 «δεκεβρίου 15 Θεοδορος κοληβας μαρ-
τυρο».

στ'. (σ. 607—612) «Κυριακῇ στ'. Τοῦ αὐτοῦ».

ζ'. (σ. 612—617) «Περὶ βλασφημίας. Τοῦ αὐτοῦ».

η'. (σ. 617—624) «Περὶ τῶν παραδιδόντων ἑαυτοὺς καὶ τὰ πράγ-
ματα αὐτῶν τῷ διαβόλῳ. Τοῦ αὐτοῦ».

θ'. (σ. 624—634) «Περὶ τῆς ἀγίας κυριακῆς. Τοῦ αὐτοῦ».

ι'. (σ. 634—642) «Τοῦ αὐτοῦ περὶ μνησικακίας»

ια'. (σ. 642—649) «Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν λεγόντων συνεχῶς τὸ ὄνομα
τοῦ διαβόλου».

ιβ'. (σ. 649—658) «Τοῦ αὐτοῦ Ναθαναὴλ ἱερομονάχου περὶ βλα-
σφημίας».

Ἐλλείπει τὸ τέλος.

Ἐν τῇ κάτω ὡς τῆς σ. 649.

«δέομαί σου ὦ Θεοῦ θύτα ἵνα συνεχῶς ἀναγινώσκεις τὸν πα-
ρόντα λόγον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἵσως ψυγοῖ τὸ κακὸν
φίτρον, ὅπερ ἔσπειρεν ὁ τοῦ φθόνου πατὴρ ἐν μέσῳ τοῦ σίτου καὶ ὁ
Θεὸς παρέξει σοι τοῦ κόπου σου τὸν μισθὸν ἐν αἰῶνι τῷ μέλλοντι».

10. (σ. 659—726) Κατήχησεις¹, ἦτοι.

α'. (σ. 663—664) Ἀκέφαλος. Ἀρχ. «ἀνεκκλάλητον καὶ τὴν ζωὴν
τὴν αἰώνιον»².

β'. (σ. 664—668) «Τῇ στ' τῆς τυροφάγου. Ἡ κατήχησις περὶ ἐγ-
κρατείας καὶ προσευχῆς».

γ'. (σ. 668—670) «Κυριακῇ τῆς τυροφάγου. Κατήχησις περὶ νη-
στείας καὶ ὅτι τοῦ ὑποτακτικοῦ ἀληθινῆς νηστεία ἐστὶν ἐκκοπὴ τοῦ
ιδίου θελήματος».

δ'. (σ. 670—674) «Τῇ δ' τῆς α' ἑβδομάδος ἡ κατήχησις περὶ νη-
στείας καὶ ἀπαθείας, ρηθεις ἐν ἀρχῇ τῶν νηστειῶν».

ε'. (σ. 674—678) «Τῇ στ' τῆς α' ἑβδομάδος κατήχησις περὶ τοῦ
κατακοσμεῖν τὴν ἄφθαρτον ἡμῶν οἰκίαν διὰ τῆς τῶν ἀρετῶν ἀναλή-
ψεως».

στ'. (σ. 678—680) «Κυριακῇ πρώτη τῶν νηστειῶν ἡ κατήχησις

1. Πρόκειται περὶ τῶν κατηχήσεων τοῦ Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου.

2. Πρόκειται περὶ τοῦ τέλους τῆς δ' κατηχήσεως, ὥστε λείπει ἡ 1, 2 καὶ
3 κατήχησις καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς τετάρτης.

περὶ τοῦ μὴ ὑπὲρ δύνάμιν ἐκτείνεσθαι ἡμᾶς ἐν τοῖς κατὰ θεὸν σπουδάσμασι καὶ τοῦ διατρέφειν τὴν ψυχὴν ἐν τοῖς πνευματικοῖς θεωρήμασιν».

ζ'. (σ. 680—684) «Τῇ δ' τῆς β' ἑβδομάδος ἡ κατήχησις περὶ τοῦ φυλάττειν τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῶν φθοροποιῶν παθῶν».

η'. (σ. 684—686) «Τῇ παρασκευῇ τῆς β' ἑβδομάδος κατήχησις περὶ ὁμονίας καὶ ἀγάπης καὶ τοῦ ὑποῖσαι γενναίως τὰ ἐπίπονα τῆς ἀρετῆς ὑπὲρ βασιλείας τῶν οὐρανῶν».

θ'. (σ. 686—689) «Κυριακῇ β' τῶν νηστειῶν ἡ κατήχησις περὶ τοῦ ἠπίως καὶ εὐμαρῶς διανύειν ἡμᾶς τὰς ἡμέρας τῶν νηστειῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀτελευτήτου ζωῆς».

ι'. (σ. 689—692) «Τῇ δ' τῆς γ' ἑβδομάδος ἡ κατήχησις περὶ τῆς ἐνθένδε ἀθρόας μεταχωρήσεως καὶ διδασκαλίας περὶ τοῦ ἀσφαλῶς τηρεῖν τὰς ἑαυτῶν αἰσθήσεις καὶ τὸν νοῦν ἀπὸ τῶν αἰτόπων ἐπιθυμιῶν».

ια'. (σ. 692—695) «Τῇ παρασκευῇ τῆς γ' ἑβδομάδος ἡ κατήχησις ὅτι οὐ δεῖ ὑπομένειν ἑαυτοὺς ἐν τοῖς πειρασμοῖς καὶ περὶ νηστείας».

ιβ'. (σ. 695—699) «Κυριακῇ γ' τῆς σταυροπροσκυνήσεως ἡ κατήχησις περὶ τοῦ μὴ καταγινώσκειν ἑαυτοὺς εἰς πάθη αἰτίας μὴδὲ ἡγεῖσθαι ἡδεῖαν εἶναι τὴν ἡδονήν».

ιγ'. (σ. 699—702) Τῇ δ' τῆς μέσης ἑβδομάδος ἡ κατήχησις τοῦ κυρίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου ὅτι τὸ πάσχα τοῦτο τύπος ἐστὶ πρὸς τὸ μέλλον καὶ αἰώνιον πάσχα καὶ περὶ ὑπομονῆς καὶ ἀνδρείας».

ιδ'. (σ. 703—705) «Τῇ παρασκευῇ τῆς δ' ἑβδομάδος κατήχησις ὅτι ἐν τῇ νεκρώσει τῶν παθῶν καὶ τῇ ἀναστάσει τῶν ἀρετῶν τοῦτο ἐστὶ τοῦ ἑορτάζειν καθ' ἡμέραν καὶ πασχάζειν Κυρίῳ τῷ Θεῷ».

ιε'. (σ. 705—708) «Κυριακῇ δ' τῶν ἁγίων νηστειῶν ἡ κατήχησις περὶ τοῦ μὴ κατὰ πρόσκλησιν ποιεῖν τι πρὸς τὴν ἀδελφότητα».

ιστ'. (σ. 708—711) «Τῇ δ' τῆς ε' ἑβδομάδος ἡ κατήχησις ὅτι οἱ ἐν θλίψεσι καὶ στενοχωρίαις τὸν βίον διαμείψαντες ἀλύπου τινὸς καὶ ἀργήτου ἡδονῆς ἀπολαύσουσιν».

ιζ'. (σ. 711—714) «Τῇ παρασκευῇ τῆς ε' ἑβδομάδος ἡ κατήχησις περὶ τοῦ ὑποῖσαι ἡμᾶς πᾶσαν βάσανον κατὰ μίμνησιν τοῦ τε Χριστοῦ καὶ τῶν ἁγίων».

ιη'. (σ. 714—717) «Κυριακῇ ε' τῶν ἁγίων νηστειῶν ἡ κατήχησις περὶ διδασκαλίας καὶ εἰρήνης».

ιθ'. (σ. 717—719) «Τῇ δ' τῆς στ' ἑβδομάδος ἡ κατήχησις περὶ μνήμης θανάτου καὶ τοῦ μισεῖν τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ».

κ' (σ. 719—723) «Τῇ παρασκευῇ τῆς στ' ἐβδομάδος ἡ κατήχησις ὅτι δεῖν φυλάττειν ἑαυτοὺς ἀπὸ τῆς τοῦ διαβόλου πανουργίας καὶ περὶ τοῦ μὴ ἀφιδιᾶζειν».

κα' (σ. 723—726) «Τῇ κυριακῇ τῶν Βατῶν ἡ κατήχησις ὅτι χρὴ μετὰ αἰδοῦς καὶ ἀγάπης διαμεῖβειν τὸν βίον».

Ἐν σ. 726 «Ἰωαννῆκος ἱεροδιάκονος».

Ἐν σ. 728 «ἐτοῦτο τὸ χαρτὴ εἶναι τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἀπὸ τοῦς κάρους καὶ ὅποιος ἄνθρωπος τὸ πάρη νὰ ἔχη τὴν κατάρα τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς παναγίας καὶ τοῦ ἁγίου καὶ πάντων τῶν ἁγίων».

Ἄξιον σημειώσεως εἶναι ἐν τέλει ὅτι τὸ χειρόγραφον τοῦτο ἔχει μεγίστην ὁμοιότητα πρὸς τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 103 χειρόγραφον τῆς βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς (Σπ. Λάμπρου Ν. Ἑλλην. τόμ. Δ' σ. 476 ἔ.) καὶ πρὸς τὸ πρό τιнос ὑπ' ἐμοῦ δωρηθὲν εἰς τὸ θεολογικὸν σπουδαστήριον (Ἐκκλησία 26 Μαΐου 1934 σ. 157).

9.

Κώδιξ ἐσταχωμένος διὰ βύρσης καὶ ἀποτελούμενος ἐκ σελίδων (0,21×0,16) 666 ἡριθμημένων ὑπὸ μεταγενεστέρας χειρός.

Ἐν τῇ ἄνω ὠφ τῆς πρώτης σελίδος

«Καὶ τότε σὺν τοῖς ἄλλοις Γεωργίου Νικολάου
νῦν δὲ Κωνσταντίνου Γεωργιάδου»

Τὰ ὀνόματα ἔχουσι διὰ μελάνης διαγραφῇ ὑπὸ μεταγενεστέρας χειρός.

Ἐν τῇ προηγουμένῃ τῆς πρώτης σελίδος, ἣτις ἔχει μένει ἀναρίθμητος.

Πρὸ ἐμοῦ κτήτωρ ἦν ὁ ἱατρός Α. D. Mordtmann, ὅστις ἐφρόνει περὶ τοῦ χειρογράφου ὅτι πιθανῶς ἦτο τῆς βιβλιοθήκης Μιχαὴλ Καντακουζηνοῦ (τοῦ Σαῦτάν ὀγλοῦ † 1573), ἀλλ' ἠπατᾶτο.

Κων)πόλει 1920

Ξ. Α. Σιδερίδης»

Τὸ περιεχόμενον τοῦ κώδικος εἶναι τὸ ἀκόλουθον.

1. (σ. 1—106) «Λόγος μυθικός».

Ἐν τέλει σ. 103.

«Τὰς πέντε καὶ δέκα ταύτας συνομιλίας, τὰς ἤφερεν ἀπὸ τὴν ἰνδιαν ὁ περζωὲ ὁ ἱατρός καὶ ἔδωκέ τας τὸν βασιλέαν τῆς περσίας, καὶ ἀπὸ γλῶσσαν ἰνδικὴν ἔκαμέ τα εἰς περσικὴν καὶ ἀπὸ περσικὴν εἰς ἀρῶ-
δαβικὴν καὶ ἀπὸ ἀρῶδαβικὴν ὁ σημεὼν ὁ θῆρ, ὁ ἀμυρᾶς καλαβρίας εἰς ἑλληνικὴν μετεφέρετο καὶ ἀπὸ ἑλληνικὴν τώρα εἰς ἀπλὴν γλῶσσαν ἐγένοντο παρ' ἐμοῦ τοῦ ταῦτα σχεδιάσαντος Θεοδοσίου πρωτονοταρίου

Ζυγομαλᾶ κατὰ τὸ ἀφ' ἧς τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν Θεῷ δόξα.

Μυθικὴ βίβλος ἐξ Ἰνδικῆς σοφίας
 προσενεχθεῖσα πρὸς γλῶσσαν τὴν περσίδα
 ἀρῶραβικὴν τε εἶτα τὴν ἑλληνίδα
 καὶ νῦν πρὸς ἀπλὴν τὴν τῶν πολλῶν δημιῶδη
 αἰνιγματωδῶς συντείνουσα τὰς πράξεις
 πρὸς βιωτικὸν παροιμιώδη ἔθλος,
 οὗς ὁ περζοῦ μεταγλωττήσας πρῶτος
 σύμειν φιλόσοφος δεύτερος ἀνεφάνη,
 οὗς καὶ ἀμηνᾶς καὶ ῥῆξ ἦν σικελίας
 Καλαβρίας τε πρίγγιπος ἰταλίας
 αἰῶνι Θεοδόσιος ταυτὶ γεγράφει.
 Δῶρον τε καιρῷ χρήσιμον τοῖς ἀνθρώποις
 ἡδονῆς ὡς φέροντα πρὸς ὁδὸν ξένην
 λόγος σοφιστῶν μετασχηματισθεὶς οὗτος
 ὤνεισι θαυμάσιος ἐξυφασμένος·.

Ἐν σελίδι, 105

• Μυθικὴ διδασκαλία

Πρῶτον διηγεῖται πῶς ὁ περζοῦς ἐπῆγεν εἰς τὴν Ἰνδίαν καὶ ἤφερε
 τὸ βιβλίον τοῦτο τὰς δεκατέντε συνομιλίας καὶ πῶς ἐτιμήθη δι' αὐτό.

Δεύτερον φανερῶνει πῶς οἱ σοφοὶ τῆς Ἰνδίας ἐσύγραψαν τὰς δεκα-
 πέντε συνομιλίας ταύτας καὶ λέγει τέσσαρα παραδείγματα τὰ ἀναγκά-
 ζοντα τὸν ἀναγινώσκοντα ἵνα γινώσκῃ τὸν νοῦν τῶν λεγόμενων ὡς
 πρέπον ἂν θέλῃ νὰ λάβῃ ὠφέλειαν.

Τρίτον λέγει πῶς ἀπὸ Ἰνδικαῖς γλώσσαις ἔγινεν εἰς περσικὴν, ἀρ-
 ῶραβικὴν, ἑλληνικὴν καὶ εἰς ἀπλὴν. Διηγεῖται καὶ περὶ ἄλλων τινῶν καὶ
 τί ἐπρόκεινεν εἰς τὴν ζωὴν του καὶ τίνα παραδείγματα.

Τέταρτον ἀρχινὰ τὰς ἑξ ἑρωτήσεις καὶ ἐρωτᾷ ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν α'
 ἐρώτησιν φιλόσοφόν τινα τοῦ εἰπεῖν παραδειγματικῶς πῶς ὁ δόλιος
 ἄνθρωπος ἐμπαίνει εἰς τὸ μέσον τῶν δύο φίλων καὶ χαλᾷ τὴν φιλίαν
 τοὺς· καὶ ἀρχεται συνομιλίαν α' καὶ λέγει παραδείγματα.

Εἰς τὴν ἐρώτησιν τὴν δευτέραν ἐρωτᾷ πῶς συνεπέραναν ὁ ἰχνηλά-
 της, ἀφ' οὗ ἀδίκως ἐσκοτώθη ὁ ταῦρος· καὶ πάλιν ἀποκρίσεις καὶ πα-
 ραδείγματα.

Εἰς τὴν τρίτην ἐρώτησιν ἐρωτᾷ διὰ τὴν ἀληθῆ φιλίαν καὶ παντο-
 τνήν, ποῦ ἀγαπᾷ ἕνας τὸν ἄλλον.

Εἰς τὴν δ' ἐρώτησιν καὶ συνομιλίαν ἐρωτᾷ ἔτι πῶς νὰ γνωρίζῃ τὸ
 ὑποκρινόμενον τὴν φιλίαν.

Εἰς τὴν πέμπτην πῶς ἐπιτυχάνει κανεὶς ὅπερ ἐπιθυμεῖ καὶ διὰ τὸ μὴν τὸ φυλλάττη ὥς πρέπον τὸ χάνει.

Εἰς τὴν στ' διατὶ δὲν σκοπεύει ὁ ἄνθρωπος τὸ πρᾶγμα καλὰ, εἰμὴ σπουδαίως τὸ ἀρχινά.

Εἰς τὴν ἑβδόμην πῶς νὰ φυλάττη τὴν βασιλίαν χωρὶς βλάβην μετὰ πάσης ἀγαθῆς συνειδήσεως.

Εἰς τὴν ὀγδόην πῶς δύο ἔχθροὶ ὅταν τύχουν εἰς ἓνα κακὸν ἀγαποῦνται καὶ ἓνας τὸν ἄλλον λυπάται.

Εἰς τὴν θ' πῶς νὰ παρατηρᾷ τὴν ἔχθραν καὶ τὴν μνησικακίαν τοῦ ἔχθροῦ.

Εἰς τὴν δεκάτην πῶς νὰ προσέχεται ἐκείνους ὅπου ἐπαίδευσεν, ὅταν τοὺς οἰκειωθῇ πάλιν.

Εἰς τὴν ἑνδεκάτην ποῖον νὰ εὐεργετῇ καὶ νὰ πιστεύῃ.

Εἰς τὴν δωδεκάτην πῶς πλουτοῦσι τινες ἀπὸ πτωχείας.

Εἰς τὴν τρεῖς καὶ δεκάτην πῶς ἄλλοι παθένουν καὶ ἄλλοι παιδεύονται.

Εἰς τὴν ιδ' πῶς οἱ σύμβουλοι νὰ εἶναι καλοί.

Εἰς τὴν ιε' πῶς ἓνας ὅπου ζητᾷ ἓνα δύσκολον νὰ μὴν χάσῃ καὶ ὅπερ ἔχει εὐχολον».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται δῆλον ὅτι πρόκειται περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Θεοδοσίου Ζυγομαλᾶ ἀνεκδότου μεταφράσεως εἰς τὴν ἀπλὴν ἑλληνικὴν¹ τοῦ Στεφανίτου καὶ Ἰχνηλάτου².

2. (σ. 113—202)³ «Νεοφίτου τοῦ Ροδινοῦ περὶ ἡρώων, στρατηγῶν, φιλοσόφων, ἁγίων καὶ ἄλλων ὀνομαστῶν ἀνθρώπων ὅπου εὐγῆ-κασιν ἀπὸ τὸ νηοὶ τῆς κύπρου»

«Εγγράφθην ἡ παροῦσα φυλλάδα ἐπὶ ἔτει τῆς

Χριστοῦ ἑνανθρωπήσεως αψλδ'»

Πρόκειται περὶ τοῦ γνωστοῦ ἔργου τοῦ Νεοφύτου Ροδινοῦ, τοῦ ἐκδοθέντος τύποις⁴ ἐν Ρώμῃ τῷ 1659.

3. (σ. 208—563)⁵. Ἄνευ ἐπιγραφῆς.

Ἄρχ. «Ἀφ' οὗ τὸ θεῖον ἰδίᾳ εὐδοκίᾳ παρῆγεν εἰς ὀντότητα τόδε τὸ πᾶν, ἐκόσμησέ τ' αὐτὸ παντοίοις κάλλεσιν οἷα τὰ νῦν καθορᾶται».

1. Πρβλ. Κ. Δουβουνιάτου Θεοδοσίος Ζυγομαλᾶς σ. 27.

2. Πρβλ. Κρουμβάχερ—Σωτηριάδου Ἱστορία τῆς βυζ. λογ. τόμ. Γ' σελ. 219 ἔ.

3. Αἱ σελ. 107—112 ἄγραφοι.

4. Πρβλ. Σάθα Νεοελ. φιλ. σ. 267.

5. Αἱ σελίδες 204—207 ἄγραφοι.

Πρόκειται περὶ εἰσαγωγῆς τρόπον τινὰ τοῦ ἀντιγραφέως κατὰ λαμβανούσης τὰς σελίδας 208—210, ἐν ἣ πρὸς τοῖς ἄλλοις παρατηρεῖ· «Πρὸς τοῖς λοιποῖς ἐνέτυχον κατὰ τοῦτο καὶ τύχης λαμπρᾶς, οἷον τὸ τοῦ καθηγεμόνος ἀκαπήλευτον καὶ παρεκτικὸν τοῖς αὐτοῦ ὁπαδοῖς, οὐχ ὅσων αὐτὸς παρὰ τῶν αὐτοῦ εἰσηγητῶν μεθέξας βίβλων τε καὶ μαθημάτων, ἀλλ' ὧν καὶ οἴκοθεν γυμνασθεῖς καὶ ὧν ἐκτέησατο βίβλων· παρ' οἷς ἐκέκτητο καὶ τὸν τοῦ ναζιανζοῦ θεολόγου γρηγορίου σχολιαστὴν νικῆταν, ὅντινā καὶ παρέσχε μοι πρὸς τὸ δοῦναι αὐτὸν γραφῇ, ὅπερ καὶ πεποίηκα φιλοπόνως. Πλὴν ἐκ τῆς πολυκαιρίας οὐκ οἶδ' ὅπως ἡ ἀμελεία τῶν πάλαι ἐκείνων ἀνδρῶν ἢ καὶ ἀμαθεία παρωράθη αὕτη ἢ πολὺτιμος βίβλος καὶ ἐκινδύνευε τέλεον εἰς φθορὰν χωρῆσαι εἰ καὶ τανῦν σώζεται πλὴν ἀναρχος, ἀμεσὸς τε καὶ ἀτέλετος καὶ πάντῃ διερωγυῖα· ἐξ ὧν ἀπάντων συλλέξας καὐτός, εἰ καὶ μὴ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ περιεχόμενα, ἀλλ' ἐνίων λόγων, οὕστινας εἰώθασιν οἱ διδάσκοντες ἐπίδιδειν τοῖς μαθητιῶσιν, εἰδὼς ὥς τούτου ἐκτός οὐδεὶς τῶν ἐπὶ σοφίᾳ διαβεβημένων τοῦ νῦν καιροῦ οἶός τε ὧν τῷ τοῦ θεολόγου νῶ φθάσαι, διὸ ἀξιῶ οἱ ἐντυγχάνοντες τουτοῖ τὸ κτῆμα μὴ κινεῖν λοιδωρον κατὰ τοῦ συγγραφέως γλῶτταν, διὰ τὰς αἰτίας, ἃς προῦφην, ἀλλὰ διδόντας τῶν ἐλλημμάτων συγγνώμην, πρὸς δὲ καὶ ὀρθότητος καὶ ὀρθοστίξεως.

Ἔρῳσθε».

Μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν ταύτην ἀπὸ σ. 213—563 παραθέτει τὴν ἐρμηνείαν τοῦ Νικήτα Σερρών¹ εἰς τοὺς ἐξῆς λόγους τοῦ Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζινοῦ

α' (σ. 213—291) «Ὁ προκείμενος οὗτος λόγος μετὰ τὴν ἀπὸ κωνσταντινουπόλεως ἐκδημίαν τοῦ Θεολόγου ἐν τῷ τάφῳ τοῦ μεγάλου βασιλείου ἐξεφωνήθη διὸ ἐπιτάφιος ὠνομάσθη».

Ἄρχ. «Ἐμελλεν ἄρα πολλὰς ἡμῖν ὑποθέσεις τῶν λόγων ἀεὶ προτιθεῖς ὁ μέγας βασιλεὺς».

β' (σ. 292—325) «Πανηγυρικὸς καὶ οὗτος ὁ λόγος ἀκόλουθος καὶ συγγενὴς τοῦ ἐπὶ τοῖς γενεθλίοις τοῦ Χριστοῦ λόγου».

Ἄρχ. «Πάλιν Ἰησοῦς ὁ ἐμὸς καὶ πάλιν μυστήριον, μυστήριον οὐκ ἀπατηλόν».

γ' (σ. 325—384) «Τὸ προοίμιον ὅπου κάμνει ὁ σχολιαστὴς διὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ λόγου δὲν σώζεται πάρεξ τόσον μόνον».

Ἄρχ. «Χθὲς τῇ λαμπρῇ τῶν φώτων ἡμέρᾳ πανηγυρίσαντες».

1. Περὶ τῶν σχολίων τοῦ Νικήτα Σερρών πρβλ. Πατρ. Migne τομ. 36 σ. 934ε καὶ Κρουμβάχερ-Σωτηριάδου Ἱστορία τῆς βυζ. λογοτ. τομ. Α' σ. 272ε.

δ' (σ. 384—423) «Λόγον πανηγυρικὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐξέδωκεν ὁ θεολόγος, διὸ καὶ ὡς ἐν ἀγνοίᾳ κατὰ τῶν αἰρετικῶν ἢ ἐν ταῦθα θεολογία ἠκρίβωται».

Ἄρχ. «Χριστὸς γεννᾶται δοξάσατε».

ε' (σ. 423—452) «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου κωνσταντινουπόλεως τοῦ θεολόγου λόγος εἰς τὴν καινὴν κυριακὴν».

Ἄρχ. «Ἐγκαίνια τιμᾶσθαι παλαιὸς νόμος καὶ καλῶς ἔχων».

Ἐν τέλει «Τέλος· λείπει τοῦ μάμαντος ἢ εὐφημία ὡς εἶθε μὴ ἔλειπεν πάντῳ προὔργον ὄν».

στ' (σ. 453—518) «Ἐρμηνεία εἰς τοὺς γρηγορίου λόγους».

Ἄρχ. «διὰ τοῦτο λαμβάνεται πρόβατον μὲν διὰ τὴν ἀκακίαν».

ζ' (σ. 518—563) «Ἐκ τοῦ λόγου τῆς πεντηκοστῆς ἀνάρχου καὶ ἀμέσου καὶ ἀμεροῦς εὐρισκομένου διὰ τοῦ κατασεσαθρωμένου εἶναι τὸ ἀρχέιυπον».

Ἄρχ. «Ὁ Ἰσραὴλ διώκων νόμον δικαιοσύνης εἰς νόμον δικαιοσύνης οὐκ ἔφθασε».

4. (σ. 563—586) τοῦ Ψελλοῦ ἦτοι

α' (σ. 563—568) «Τοῦ Ψελλοῦ εἰς τὸ καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες πνεύματος ἁγίου καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἐτέραις γλώσσαις καιναῖς».

β' (σ. 568—572) «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἐρωτήσαντας τὸ ἀποστολικὸν ῥητὸν τ'ς ἢ τῶν χαρισμάτων διαφορά».

γ' (σ. 572—579) «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ ἐγένετό φησιν ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη καὶ ἦλθον οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ παραστήναι ἐνώπιον τοῦ κυρίου καὶ ὁ διάβολος σὺν αὐτοῖς».

δ' (σ. 579—583) «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ ὑποκείμενον ῥητὸν ἐκ τοῦ περὶ υἱοῦ α' λόγου τοῦ θεολόγου».

ε' (σ. 583—586) «Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ τίς οὐσία Θεοῦ».

5. (σ. 589—653) Συναγωγὴ καὶ ἐξηγήσεις ὧν ἐμνήσθη ἱστοριῶν ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν Γρηγόριος¹.

α' (σ. 589—623) «Συναγωγὴ καὶ ἐξηγήσεις ὧν ἐμνήσθη ἱστοριῶν ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν γρηγόριος ὁ θεολόγος τῶν ἐν τῷ πρώτῳ στηλιτευτικῷ».

β' (σ. 623—638) «Τοῦ β' στηλιτευτικοῦ λόγου».

γ' (σ. 638—646) «Ἱστορίαι ἐν τῷ εἰς βασιλείον ἐπιταφίῳ».

1. Πρόκειται περὶ τῆς συναγωγῆς καὶ ἐξηγήσεως τοῦ Νόννου πρὸβλ. Πατρολ. Migne τομ. 36 σ 985 ἑ.

δ' (σ. 648—653) «Ἱστορίαι τοῦ εἰς τὰ φῶτα λόγου γρηγορίου τοῦ θεολόγου, οὗ ἡ ἀρχὴ πάλιν Ἰησοῦς»

6. (σ. 654) «Ἐπωνυμίας πόλεων καὶ τόπων».

7. (σ. 655—665) «Ἐξηγήσεις καὶ ὁδηγία τῆς περὶωνύμου νήσου Κύπρου».

10.

Κῶδιξ ἐσταχωμένος διὰ βύρσης καὶ ἀποτελούμενος ἐκ σελίδων 0,23×0,16) 508 ὧν αἱ μὲν πρῶται (3—35) διὰ μελάνης, αἱ δὲ μετὰ ταῦτα (35—508) διὰ μολυβδίδος ἡριθμημέναι ὑπὸ νεωτέρας χειρὸς. Τὸ περιεχόμενον τοῦ χειρογράφου εἶναι τὸ ἀκόλουθον·

1. (σ. 6—55) «Συλλογὴ διαφόρων ἑλληνικῶν αἰνιγματωδῶν ἱστοριῶν μετὰ τῶν ἀλληγοριῶν αὐτῶν».

Ἐν σ. 55 «Τέλος τῶν ἑλληνικῶν αἰνιγματωδῶν ἱστοριῶν μετὰ τῶν ἀλληγοριῶν αὐτῶν».

Τοῦ ἔργου τούτου προηγοῦνται (σ. 3—5) «Στίχοι πολιτικοί, ἐγκωμιαστικοί πρὸς τὸν πανιερώτατον, λογιώτατον καὶ θεοπροβλήτον μητροπολίτην τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Οὐγγροβλαχίας κύριον κύριον Ἀνθιμον τὸν ἐξ Ἰβηρίας», μετὰ τὸ τέλος τῶν ὁποίων (σ. 5) «Πρὸς τὸν αὐτὸν δίστιχον ἠρώε λεγέειν» κάτωθεν τοῦ ὁποίου «τῆς ἡμετέρας θεοπροβλήτου πανιερότητος ταπεινὸς δοῦλος

Γεώργιος Τραπεζούντιος»

2. (σ. 56—57) «α' Περὶ τῶν ἀρχαιοτάτων ἀνθρώπων β' τὰ ἐπὶ ταῦματα γ' περὶ τοῦ χρυσοῦ δέξως δ' περὶ Ἰλίου»

3. (σ. 59—83) «Γ' θεοφιλεστάτῳ καὶ ἐλλογιματώτῳ ἐπισκόπῳ Δρυινοπόλεως καὶ Ἀργυροκίστρου κυρίῳ κύρ Δοσιθέῳ τὴν ὀφειλομένην προσκύνησιν»¹.

4. (σ. 84). «Νεοφύτου ἱεροδιακόνου τοῦ Πελοποννησίου τοῦ ἐξ Ἑβραίων παράφρασις πρὸς ὑαυτέραν κατάληψιν εἰς τὸ προοίμιον τοῦ Αἰσώπου»

5. (σ. 85—126) «Παρθένιος Κορνηλίῳ Γάλλῳ χαίρειν»

Ἐν σ. 126 «Παρθενίου Νικαέως περὶ ἐρωτικῶν παθημάτων τέλος».

6. (σ. 127—229) «Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου τοῦ μεγάλου ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας λόγος εἰς Γρηγόριον,

1. Περιέχει κρίσιν περὶ τοῦ πρὸ τινος ἐκδοθέντος τύπου ἔργου «Αὐλὸς ποιμενικός».

οὗτος δὲ ἐπιτάφιος Γρηγορίου τοῦ θεολόγου εἰς Βασίλειον Καισαρείας».

7. (σ. 231—437) «Γρηγορίου τοῦ θεολόγου ἐπισκόπου Νανζιανζηνοῦ ἐπιτάφιος· εἰς τὸν μέγαν Βασίλειον ἀρχιεπίσκοπον Καισαρείας Καππαδοκίας, οὗ ἡ ἐρμηνεία 1785»

Ἐν σ. 437 «Πόνημα τοῦ εὐτελοῦς ἐν μαθηταῖς Ἑμμανουὴλ Ἰωάννου»¹.

8. (σ. 438—439) «Αἱ τέσσαρες γενικαὶ ἀρεταί».

9. (σ. 441—508) «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ θεμάτων εἰς τὸ πρῶτον εἶδος τῶν ἐνεργητικῶν 1786».

Ἐν ἀρχῇ λείπει ἐν φύλλον (σ. 1 καὶ 2) καὶ ἐν τέλει πιθανῶς τρία.

Ἐν σελίδι 3 «Δωρεὰ παρὰ Π. Ν. Γζένκοβηκ». Τὸ ὄνομα τοῦτο ἔχει διαγραφῇ καὶ ἄνωθεν αὐτοῦ ἔχει γραφῇ «Ν. Δημητροπούλου».

Ἐν σελίδι 508 «Ἰουλίου 20 1884 ἐδώρησα (νεωτέρῳ χειρὶ ἔχει προστεθῇ «μην») τῷ συλλόγῳ Ἑρμῇ» «Ν. Δημητροπούλου».

Ἐν ἀρχῇ καὶ τέλει σφραγὶς τοῦ ἐλληνικοῦ συλλόγου Ἑρμῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἐν σελίδι 3 «τὸ παρὸν ἡγόρασα ἀντὶ μιᾶς χαρτολίρας Τουρκίας παρὰ τοῦ βιβλιοπώλου κ. Γερασίμου Παπαντωνίου.

Κωνσταντινούπολις, 13 7βρίου 1924

Ε. Α. Σιδερίδης»

11.

Κώδιξ ἐσταχωμένος διὰ χάρτου καὶ ἀποτελούμενος ἐκ σελίδων (0,22×0,17) 316 ἡριθμημένων διὰ μολυβδίδος ὑπὸ μεταγενεστέρως χειρός. Τὸ περιεχόμενον τοῦ κώδικος εἶνε τὸ ἀκόλουθον.

1. (σ. 3—81) «Ὡκελλος ὁ Λευκανὸς περὶ τοῦ παντός».

2. (σ. 21—193) «Γεωγραφία Νικηφόρου τοῦ Θεοτόκη, ἣν ἐν Γιάσιφ τῆς Μολδαβίας τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς ἐξέδοτο».

3. (σ. 195) «Πίναξ τῶν Ζφδίων».

4. (σ. 197—314) «Σύνοψις ἀστρονομίας».

12.

Κώδιξ ἐσταχωμένος διὰ ναστοῦ χάρτου μετὰ δέσματος εἰς τὴν ῥάχην ἀποτελούμενος ἐκ σελίδων (0,20×0,15) 418 ἡριθμημένων ὑπὸ μεταγενεστέρως χειρός διὰ μολυβδίδος καὶ γεγραμμένος ὑπὸ διαφόρων χειρῶν. Τὸ περιεχόμενον τοῦ κώδικος εἶναι τὸ ἀκόλουθον.

1. Οὗτος εἶναι, ὡς φαίνεται, ὁ γράμμας τὸν ὅλον κώδικα.

1. (σ. 1—27) «Δημοσθένους ὀλυνθιακὸς λόγος α'».
2. (σ. 27—56) «Τοῦ αὐτοῦ ὀλυνθιακὸς δεῦτερος».
3. (σ. 57—80) «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως ἀψήδ' φευρουαρίου κ' λόγος περὶ προσευχῆς».
4. (σ. 81—110) «Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸν Εὐτρόπιον, εὐνοῦχον, πατρίκιον καὶ ὑπατον».
5. (σ. 110—112) «Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸν ἅγιον ἀπόστολον Παῦλον» κολοβός.
6. (σ. 113—192) 'Ακέφαλον. 'Εν τῇ ἅνω ὧα «Τῆς χρηστοθείας». Περιέχει ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ κη' κεφαλαίου μέχρι τοῦ οὐδ' καὶ ἀπὸ τοῦ ζγ'—ρμε'.
7. (σ. 193—208) 'Επιστολαὶ ἦτοι.
- α' (σ. 193—196) «'Επιστολὴ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Παΐσιου» Ἀρχ. «Μακαριώτατε, λογιώτατε καὶ σοφώτατα δέοποτα, πάπα καὶ πατριάρχα τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας, Λιβύης, Πενταπόλεως, Αἰθιοπίας καὶ πάσης γῆς Αἰγύπτου, ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ποθεινότητε καὶ ὑπερήδιστε ἀδελφεὲ καὶ συλλειτουργεῖ τῆς ἡμῶν μετριότητος κούριε Λεόντιε».
- 'Εν τέλει «αὐτὸς δεκεμβρίου κθ'».
- β' (σ. 196—198) 'Ανεπίγραφος.
- γ' (σ. 198—200) 'Ανεπίγραφος.
- δ' (σ. 200—202) 'Ανεπίγραφος.
- 'Εν τέλει «αὐτὸς».
- Τῆς σῆς σεβασμίας καὶ ἀξιαγάστου παναγιότητος εἰς τοὺς ὁρισμούς. Παρὰ τοῦ Ἱεροσολύμων πρὸς τὸν πρώην Κωνσταντινουπόλεως.
- ε' (σ. 202—203) 'Ανεπίγραφος.
- στ' (σ. 203) «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἀλεξανδρείας».
- ζ' (σ. 203—204) «Πρὸς τὸν Ἀλεξανδρείας Κισμᾶν».
- 'Εν τέλει «παρὰ τοῦ αὐτοῦ».
- η' (σ. 204—205) 'Ανεπίγραφος.
- θ' (σ. 205—206) «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἀλεξανδρείας».
- ι' (σ. 206) 'Ανεπίγραφος.
- ια' (σ. 207) 'Ανεπίγραφος.
- ιβ' (σ. 207—208) «'Επιστολὴ τοῦ πρωτοσυγγέλου πρὸς τὸν παπᾶ Ἱερεμῖαν».

8. (σ. 209—221) «Τίνας ἂν εἰπέ τις λόγους ἀπαντῶν πρὸς τοὺς ἐπιζητήσαντας τὴν ἔνωσην τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας δυτικούς. Ἐξεδόθη δὲ κατὰ ἐξαίτησιν καὶ ζῆλον τοῦ ἁγίου προηγούμενου τῆς ἐν τῷ ἁγιωνύμῳ ὄρει τοῦ Ἀθῶ μεγίστης Λαύρας μακαρίου ἱερομονάχου τοῦ Κρητός».

Ἐν τέλει «αψῆα' γαμηλιῶνος ζ' ἱσταμένου.

παρὰ Νεοφύτου μοναχοῦ Πελοποννησίου τοῦ ἐξ Ἑβραίων».

Ἐν τῇ καίτῳ ὡς ἀπὸ σελίδος 212—221 ὀνόματα μητροπολιτῶν διὰ μονοκονδυλίας.

9. (σ. 223—251) «Διάλεξις διὰ τὰς ἑβδομήκοντα τῶν Φραγγῶν αἱρέσεις, τὰς ὁποίας ὁ ὁρθόδοξος ἐλέγχει ἐν σχήματι ἐρωτήσεως».

Ἐν τέλει· «Τέλος τῶν ἑβδομήκοντα αἱρέσεων τῶν Λατίνων, αἱ ὁποῖαι εἰσιν ἀναρίθμητοι, καθὼς ὁ ἑβδομος ἀριθμὸς μαρτυρεῖ, ταῦτα δὲ ἐγράφησαν διὰ ψυχικὴν ὠφέλιαν τῶν ἀπλουστέρων, ἵνα μὴ συγγεινωνῶσι τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάροισι τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ νὰ ἐλέγχουσι τοὺς αἱρετικούς ἐν δυνάμει. Ἐρρωσθε ἡμέτεροι ἀδελφοὶ ἐν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, ὑπερμαχεῖτε δὲ διὰ τὴν ὁρθόδοξον πίστην, ἵνα καὶ τῆς αἰωνίου δόξης ἀξιοθείημεν ἐν κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν, ᾧ πρέπει δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν.

Ἀγγελούδης ὁ ἐκ τῆς αἵνου ἰδία χειρὶ γέγραφα ταῦτα, ἃ ὁρᾶτε.

αψῆβ' ἰουνίου κε'»

10. (σ. 253—272) «Τῷ θειοτάτῳ καὶ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ ἡμῶν Ἰουστινιανῷ Ἀγαπητὸς ὁ ἐλάχιστος διάκονος».

Ἐν τέλει «Τέλος τῷ δὲ Θεῷ τῷ ἐν τρισὶ προσώποις ὑμνουμένῳ δόξα, τιμὴ καὶ κράτος αἰωνίως.

Ἀμβρόσιος ἱερομόναχος»

11. (σ. 273—285) «Περὶ λιθιάσεως».

Ἐν τέλει «μνεῖαν ποιοῦ ἐν ταῖς ἁγίαις σου προσευχαῖς καὶ μου τοῦ ἀναξίου καὶ ἁμαρτωλοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Πέτρου».

12. (σ. 287—294) «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἁγίῳ τοῦ βροντολογίου ἀρχομένου ἀπὸ μηνὸς Σεπτεμβρίου».

Ἐν τῇ ὡς πρὸς τὰ ἀριστερὰ τῆς πρώτης σελίδος.

«Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ βροντολόγια καὶ σεισμολόγια εἶναι ἐμποδισμένα ἀπὸ τὴν ὁρθόδοξον ἐκκλησίαν, ὥσάν ὁποῦ εἶναι μέρος τῆς ἀστρολογίας καὶ οὐχὶ τῆς ἀστρονομίας».

13. (σ. 295—327) «Καλαντάριον μεταγλωτισμένον ἐκ τῆς οὐγκαρικῆς διαλέκτου εἰς τὴν ἑλληνικὴν πεζὴν φράσιν διελάμβανον δι' ὅλον

τὸν ἐνιαυτὸν καὶ περὶ τῶν ἐφεξῆς ἐλευσομένων χρόνων, μεταφρασθὲν παρὰ τινος ἀνωνύμου πρὸς χρῆσιν τῶν φιλομαθῶν».

14. (σ. 331—365) «Κεφάλαια παραινετικά Βασιλείου, βασιλέως ῥωμαίων πρὸς τὸν αὐτοῦ υἱὸν ξη' ἔχοντα ἀκροστοιχίδα τήνδε· Βασίλειος ἐν Χριστῷ βασιλεὺς ῥωμαίων Λέοντι τῷ πεποθνημένῳ υἱῷ καὶ συμβασιλεῖ».

Ἐν τέλει «Τέλος καὶ τῷ Θεῷ δόξα ἀμήν.

Χεῖρ Ἀμβροσίου Σιναΐτου ἀψηξ'».

15. (σ. 371—374) Ἀνεπίγραφον.

Ἄρχ. «Οἱ πρὸ τοῦ Μωϋσέως παλαιοὶ ἄγιοι καὶ δίκαιοι νόμον δὲν εἴχασιν, εὐλογημένοι χριστιανοί».

16. (σ. 375—386) Ἀνεπίγραφον.

Ἄρχ. «ἡμέρα τῇ ἡμέρα ἐρεύγετε ῥῆμα καὶ νύξ νυκτὶ ἀναγγέλλει γινῶσιν. Ὁ προφητάναξ Δαβὶδ εἰς τὸν ιη' Ψαλμόν».

«Δὲν εἶναι οὐδεμίᾳ τῆς ἑβδομίδος ἡμέρα».

17. (σ. 387—398) Γενναδίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Σχολαρίου πρὸς Ἰωάννην τὸν Παλαιολόγον καὶ αὐτοκράτορα βασιλέα».

Ἐν σελ. 399 ἡ ἀκόλουθος σημείωσις.

«Συμπάθησέ μου διατὶ ἔχω τώρα 6 χρόνους ὅπου ὅσα βιβλία τῆς σπουδῆς καὶ συγγράμματα εἶχα τὰ ἔχασα ἀπὸ ταῖς ἀκαταστασίαις τοῦ καιροῦ καὶ δὲν ἔχω ἄλλον πάρεξ μίαν γραμματικὴν τοῦ Λάσκαρι καὶ ἓνα βιβλίον παραμικρὸν εἰς ὀλίγην βοήθειαν τῆς σπουδῆς καὶ ἄλλον ὅχι καὶ εἰς τοῦτο δὲν τὸ ἐσύνθεσα μὲ ὀλιγότερα λόγια καὶ μὲ λέξεις εὐμορφες καὶ ὀρθογραφίαν τὴν πρέπουσαν καθὼς σοῦ πρέπει· ὅμως ἅς εἶναι αὐτὸ διὰ ἀραβῶνα σου καὶ ὁπόταν ὁ καιρὸς μᾶς βοηθήσει θέλωμεν σου κάμῃ τὰ πρέποντα. Ἐγὼ εἰς ἔσα μοῦ ἐκατηγόρησες αὐτοῦ καὶ ἔδω καὶ ἄλλου τίποτες εἰς τὸν νοῦν μου ἐγὼ δὲν βάνω, διότι ἐμένα εἶναι ἀρκετὸν μου πῶς εἶμαι γέννημα καὶ θέμα τοῦ περιφρήμου κάστρου καὶ πόλεως τῆς κρήτης, τὸ ἄλλον πῶς εἶμαι υἱὸς ἐκείνου τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενομένου αἰδίου πρωτοψάλτου κρήτης ἀνδρέου ἱερέως τοῦ μαυροτζαννέτου. Ἐσὺ τὸ λοιπὸν γνωρίζεσαι τὴν πατρίδα σου τὸν ἀναξιομιόν σου καὶ εἰς τί κατάστασιν εὗρίσκεσαι καὶ τότε μίλει».

18 (σ. 400—401) «Τῷ ὑψηλοτάτῳ, θεοσεβεστάτῳ, ἀξιοπρεπεστάτῳ καὶ ἀντεξουσιωτάτῳ αὐθένει καὶ ἡγεμόνι γῆς τε καὶ θαλάσσης κυρίῳ κυρίῳ Ἀντωνίῳ τῷ Τζένῳ καπετὰν γενεράλε καὶ ἡμετέρῳ κατὰ πάντα

αὐθέντη καὶ κηδεμόνι παντὸς γένους τῶν ὀρθοδόξων ἡμεῖς οἱ εὐτελεῖς καὶ ἐλάχιστοι δοῦλοι τῆς σῆς ἐξοχώτητος τὴν προσήκουσαν τιμὴν καὶ προσκύνησιν δουλικῶς καὶ ἑδαφιῶς ἀπονέμεμεν».

Ἐν τέλει ἄρχῃδ' ἀπριλλίου κ'»

19 (σ. 402) «Τῷ ὑψηλοτάτῳ, μεγαλοπρεπεστάτῳ καὶ χρυσιανικωτάτῳ αὐθέντη καὶ ἡγεμόνι πάσης τῆς περιφήμου πόλεως πελοποννήσου, ἡμῶν δὲ αὐθέντη κυρίῳ, κυρίῳ μαρτίνῳ μὲν τὴν πρέπουσαν τιμὴν καὶ προσκύνησιν δουλικῶς ἀπονέμεμεν ἡμεῖς οἱ εὐτελεῖς καὶ ἐλάχιστοι δοῦλοι τῆς σῆς ἐξοχώτητος».

Ἐλλείπει τὸ τέλος

20 (σ. 403—418). «Παραδείγματα Γεωργίου Κορσεσίου».

13.

Κωδιξ ἀποτελούμενος ἐκ σελίδων (0,20×0,14) 252 ἡριθμημένων ὑπὸ μεταγενεστέρας χειρός. Στάχσις νεωτάτη. Τὸ περιεχόμενον τοῦ κώδικος εἶναι τὸ ἀκόλουθον.

1 (σ. 1—161) «Ἱστορία τοῦ σχίσματος τῶν δύο ἐκκλησιῶν ἀνατολικῆς καὶ δυτικῆς συγγραφίσα παρὰ τοῦ θειοφιλεστάτου ἐπισκόπου καὶ λογιωτάτου διδασκάλου κυρίου Ἡλίου μηνιάτη τοῦ ἐκ κεφαλῆνης Κερνίκης δὲ προέδρου».

α' (σ. 1—82) «Βιβλίον α' τὰ κατὰ ἰγνάτιον καὶ φώτιον τῶν κωνσταντινουπόλεως πατριαρχῶν».

Ἐν σελ. 82 «Τέλος τοῦ τῆς πέτρας σκανδάλου α' βιβλίου»

β' (σ. 83—161) «Βιβλίον δεύτερον περὶ τῶν ε' διαφορῶν»

Ἐν σελ. 161 «Τέλος καὶ τῷ τρισηλίῳ ἀλήκτῳ φωτὶ δόξα.

Πέτρα σκανδάλου ἦτι ἱστορία τοῦ σχίσματος τῆς ἀνατολικῆς καὶ δυτικῆς ἐκκλησίας.

Πέτρα σκανδάλου ἦτοι τὰ κατὰ ἰγνάτιον καὶ φώτιον τοὺς πατριαρχάς, ἐν ᾧ καὶ περὶ τῶν πέντε διαφορῶν ἀνατολικῆς καὶ δυτικῆς ἐκκλησίας, διηρημένη εἰς βιβλία δύο, ὧν τὸ μὲν πρῶτον διαλαμβάνει περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ πάπα, τὸ δεύτερον περὶ τῶν πέντε διαφορῶν.

Τὰ δὲ ἀντικρυς τέτραδα τρία τὰ ὅποια διαλαμβάνουν περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἦτοι περὶ τῶν κατὰ λατίνων διαφορῶν, τὰ ἐσύκωσα ὅπως ἔτυχαν, ὥς καθὼς τὰ εἶχε ἓνας κάποιος γεώργιος κρασᾶς κερκυρῶς ἀσηκωμένα ἀπὸ ἑνα βιβλίον μέγαλον, ὥς καθὼς καὶ αὐτὸς εἶχε κερκὸν μὲ τὸ νὰ ἦτον τὸν ἀπερασμένον χειμῶνα εἰς τὴν ληάξεναν, εἰς

τὸ μοναστήρι τῆς ἁγίας Παρασκευῆς καὶ ἐκεῖ ἐποίησε ἓνα πλίον¹ ἀπὸ τὸ μωραῖαν, ὅπου εἶχε τὸ αὐτὸ βιβλίον 1760».

2. (σ. 169—216). «Ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀνωτέρω ἀναφερομένου ἔργου ἐλλείπει καθ' ὅσον ἐλείπουσιν αἱ σελίδες 163—168. Περιέχει περὶ καθαρτηρίου πυρός, περὶ ἀζύμων, περὶ τοῦ σὺ εἰ ὁ Πέτρος καὶ περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος».

Ἐν σελ. 216. «Τέλος καὶ τῷ Θεῷ δόξα».

3. (σ. 217—237) «Ἐπιστολὴ συμβουλευτικὴ διὰ τοὺς ἐν Πελοποννήσῳ Γραικοὺς συντεθεῖσα παρὰ τοῦ σωφοτάτου λατίνου ἀρχιεπισκόπου Καρλίνη τοῦ ἐν ναυπλοίῳ. Γέγονε δὲ κατὰ τὸ αἴτησ' καὶ ἐπέμφθη τῷ μακαριωτάτῳ πάπα Ῥώμης καὶ τῇ γαλυνοτάτῃ τῶν ἐνετῶν αὐθεντία».

4. (σ. 238—250). «Συνοδικὴ καθαίρεσις τοῦ ἀποστατήσαντος τῆς ἀνατολικῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας μελετίου Τυπάλδου τοῦ ἐν ταῖς κλειναῖς ἐνεταῖς μητροπολίτου Φιλαδελφείας χρηματίσαντος ἐν τῷ πανσέπτῳ ναῷ τοῦ ἁγίου γεωργίου τῶν ῥωμαίων».

Ἐπέμφθη δι' εἰς τὸν τότε παναιδεσιμώτατον μέγαν πρωτοπαπᾶ κερκύρας κύριον κύριον ἀναστάσιον αὐλωνίτην διὰ τοῦ πανιερωτάτου Ἰωαννίνων κυρίου κυρίου Κλήμεντος».

Ἀρχ. «Κύριλλος ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Αἰδεσιμώτατε πρωτοπαπᾶ τῆς νήσου τῶν κορυφῶν καὶ κατὰ πνεῦμα ἀγαπητέ τῆς ἡμῶν μετριότητος».

Ἐν σελ. 250.

«αἰψιβ'

Ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ ἰνδικτιῶνος ε'

Ὁ ἐλέφ Θεοῦ πατριάρχης Ἱεροσολύμων Χρῦσανθος συναποφαινόμεθα.

ὁ ἡρακλείας ἀθανάσιος
ὁ νικομηδείας παρθένιος
ὁ νικαίας γεννάδιος
ὁ θεσσαλονίκης ἰάκωβος
ὁ ² κύριλλος
ὁ ἰκονίου ἀνθύμος
ὁ φιλίππου πόλεως καλλίνικος

1. Δυσανάγνωστον. Ἰσως βιβλίον.

2. Τὸ ὄνομα τῆς μητροπόλεως ἐξέτηλον.

ὁ σμύρνης παρθένιος
 ὁ μητηλίνης νικόδημος
 ὁ χίου γεννάδιος
 ὁ δρύστρας ιερόθεος
 ὁ ἰωαννίνων κλήμης.

Τέλος καὶ τῷ Θεῷ δόξα.

Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ ἐμοῦ Ἰωάννου ιερῆς Χρυσοβιτζάνου πόνος. Ἐτελειώθη δὲ τὸ παρὸν βιβλίον ἐν ἔτει κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ γεννήσεως αὐτοῦ ἐν μηνὶ μαΐου κ. τ. λ. εἰς τὴν χώραν σαμβανίκου ἡμέρα σαββάτω.

Ἐπανεῖσθω δὲ μετὰ πολλῆς δόξης Θεὸς ὁ τῶν ἀπάντων κτίστης.

Τὸ πρῶτον τῶν ἔργων τούτων, ἡ πέτρα σκανδάλου τοῦ Ἡλίου Μηλιάτη, ἔχει, ὥς γνωστόν, πολλάκις ἐκδοθῆ τύποις, τὸ δὲ τρίτον, ἡ συμβουλευτικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Καρλίνη, ἔχει ἐκδοθῆ ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Ν. Σταματέλου¹, ὅστις ἀπέστειλεν ἀντίγραφον τοῦ τετάρτου ἔργου, τῆς συνοδικῆς καθαιρέσεως τοῦ Μελετίου Τυπάλδου, πρὸς τὸν Ἰωάννην Βελουῶδον, αἰτήσαντα καὶ ἐκδόντα αὐτήν². Τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔργα ἀντεγράφησαν ὑπὸ τοῦ Σταματέλου ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 128 στ' κώδικος τῆς βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς³.

14.

Κώδιξ ἀκέφαλος ἀποτελούμενος ἐκ σελίδων (0,21×0,15) 454 ἡριθμημένων ὑπὸ δύο μεταγενεστέρων χειρῶν Στάχωσις νεωτάτη. Τὸ περιεχόμενον τοῦ κώδικος εἶναι τὸ ἀκόλουθον.

1. (σ. 5—84) Ἄρχ. «ὦ μήτερ, ὦ τεκοῦσα, ἄπειμι δὴ κάτω».
2. (σ. 85—284) Ἄρχ. «Οὐκ ἔστιν οὐδὲν δεινὸν ὧδ' εἰπεῖν ἔπος».
3. (σ. 287—454) Ἄρχ. Ὡ τὴν ἐν ἄστροις οὐρανοῦ τέμνων ὁδόν».

Ἐν σελ. 85.

«Γράφοντός μου τὸ παρὸν βιβλίον καὶ φθάσαντος ὧδε γέγονε ἔκλειψις σελήνης τοσαύτη, ὥστε μὴδὲ μικρὸν σέλας ἐναπολείφθῃναι τῷ δίσκῳ· ὅφρ' ἔτει αὐγούστον δ' ὥρα β' νυκτός».

Ἐν σελ. 285.

«Τέλος τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν Θεῷ χάρις
 τοῦ Εὐριπίδου δράματος Ἡλέκτρας τέλος».

1. Παργασσοῦ τομ. Β' (1878) σ. 467—476.

2. Συλλογὴ Χρυσοβούλλων σ. 66. Πρβλ. καὶ σημ. ἐν τῇ ἀνωτέρῳ ἔργῳ σὺν τοῦ Σταματέλου σ. 469.

3. Ν. Ἑλληνομν. τομ. Ε'. σελ. 313.

Τὸ ἀνωτέρω χειρόγραφον περιέχει τρία δράματα τοῦ Εὐριπίδου μετὰ διαστίχου ἐρμηνείας καὶ παρασελιδίων σχολίων συνήθως ἐν τῇ πρὸς τὰ ἔξω ὥρᾳ, ἥτοι τῆς Ἑκάβης ἀπὸ στίχου 414 τοῦ Ὀρέστου¹ καὶ τῶν Φοινισσῶν.

15.

Κώδιξ ἀκέφαλος καὶ κολοβός, ἐσταχωμένος διὰ βύρσης, ἀποτελούμενος δὲ νῦν ἐξ 189 φύλλων (0,20×0,15) ἀριθμηθέντων ὑπ' ἐμοῦ καὶ περιέχων «Ἱατροσόφιον πάνυ ἐκλελεγμένον ὑπὸ πολλῶν ἱατρῶν» (φ. 17α—189β), οὗτινος προτάσσεται πίναξ τῶν περιεχομένων (φ. 1α—15β), τοῦ φύλλου 16 ὄντος ἀγράφου. Τὸ ἱατροσόφιον ἀποτελεῖται ἐξ 684 κεφαλαίων, ὧν νῦν ἔχουσι μένει ἀτελῇ ἢ καὶ ἐλλείπουσι τὰ ἀκόλουθα ἐκπεσόντων ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ κώδικος φύλλων τινῶν 178—181 (μεταξὺ τοῦ φύλλου 70—71), 209—214 (φ. 75—76), 291—297 (φ. 87—88), 360—370 (φ. 99—100), 409—415 (φ. 106—107), 458—482 (φ. 114—115), 486—488 (φ. 115—116), 537—541 (φ. 132—133), 543—544 (φ. 133—134) καὶ 605—606 (φ. 149—150). Τὰς ἐπιγραφὰς τῶν ἐλλειπόντων κεφαλαίων πληροφοροῦμεθα ἐκ τοῦ προτασσομένου πίνακος τῶν περιεχομένων, ὅστις ὅμως ἀρχεται ἀπὸ τοῦ 210 κεφαλαίου.

Ἄξιον ἰδίας προσοχῆς εἶναι τὸ κεφάλαιον 684 (φ. 187α—189β), ὃπερ φέρει ἐπιγραφὴν «Λέξεις βοτάνων» καὶ περιέχει πίνακα βοτάνων, κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν κατατεταγμένων, διαιρούμενον εἰς τέσσαρας στήλας ὑπὸ τὰς ἐπιγραφὰς «ἑλληνικά, φράγγικα, τούρκικα, ῥωμαίικα». Ἡ σπουδαιότης τοῦ πίνακος τούτου διὰ τὴν ὀρολογίαν τῶν βοτάνων εἶναι φανερά. Διτυχῶς καὶ τοῦ πίνακος τούτου ἐλλεῖπει τὸ τέλος, τὸ δὲ φύλλον 189 εἶναι ἐσχισμένον εἰς τὸ ἄνω μέρος.

16.

Κώδιξ ἐσταχωμένος διὰ χάρτου, ἀποτελούμενος ἐκ σελίδων (0,20×0,15) 226, ὧν προτάσσεται πρόλογος «Πρὸς τοὺς φιλιτάτους ἀναγνώστας» (φ. α' καὶ β') καὶ «Πίναξ τῶν ἐμπεριεχομένων» (φ. γ' καὶ δ'). Περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦ περιεχομένου τοῦ ἔργου τούτου ποιεῖται λόγον ὁ συγγραφεὺς ἐν τῷ προλόγῳ αὐτοῦ, ἐν ᾧ μεταξὺ ἄλλων παρατηρεῖ. «Διὰ τὴν ἐννοήσῃ δ' ἕκαστος πόση ὠφέλεια ὑπάρχει εἰς τὴν κοινωνίαν ὁ θρησκευτικὸς χαλινὸς καὶ πόση βλάβη εἰς ἕκαστον γίνεται ἀφαι-

1. Σφαλερῶς ἐν σελίδι 295 ἔχει γραφῇ «τοῦ Εὐριπίδου δράματος Ἠλέκτρης τέλος».

ρουμένου τοῦ χαλινού, προήχθημεν νὰ συρράψωμεν τὴν παροῦσαν συνοπτικὴν τῆς θρησκευολογίας σύνοψιν, τὴν ὁποίαν προσφέρομεν πρὸς ὑμᾶς πρὸς θεραπείαν τῆς ἐπιθυμίας σας. Ἐνταῦθα σημειοῦμεν τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἔθνη, τὰς γενεαλογίας, τὴν ἀλλογλωσσίαν τῶν ἔθνων, τὴν θεολατρείαν, πανθεϊσμόν, τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα τῶν ἔθνων, τὸν χριστιανισμόν, τὰς χριστιανικὰς αἱρέσεις, τὰς συνόδους, σύστασιν πολιτείας, περὶ Θεοῦ, περὶ ψυχῆς, τὰς περὶ Μωάμεθ θρησκίαν καὶ προόδους, περὶ νηστείας, ζητήματα θρησκευτικά, πρόνοιαν Θεοῦ, ὁμολογίαν πίστεως, προεικονίσματα χριστιανισμοῦ, περὶ μυστηρίων, καὶ περὶ θαυμάτων. Ὑμεῖς, φιλτάτη νεολαία τῆς ἐλευθέρως Ἑλλάδος, διέλθετε καὶ προσθαφαιρέσετε ὅσα ἡ ἐμὴ ἐλαχιστότης δὲν ἡδυνήθη ποιῆσαι καὶ γίνετε, ὥσπερ αἱ μέλισσαι, αἵτινες ἐπὶ παντὸς ἀνθέου καθέζονται, ἀπ' ὀλιγίστων ὅμως λαμβάνουσι τὸν κηρὸν καὶ τὸ μέλι» (φ. β'). Περὶ τοῦ χρόνου τῆς συγγραφῆς τοῦ ἔργου πληροφοροῦμεθα ἐκ τῶν ἀναγραφόμενων ἐν τέλει τῆς σελίδος 172 «1875 9βριος ἀντιγραφὴ» καὶ ἰδίᾳ τῆς σελίδος 171 «1876 τὸ εὐρωπαϊκὸν τῶν κυβερνήσεων συνέδριον συνεκροτήθη ἐν Βερολίῳ καὶ συσχεψάμενον περὶ τῆς κοινῆς εἰρήνης ἀπεφάνθη νὰ γνωρίσῃ τὸ βουλγαρικὸν στοιχεῖον ἔθνος αὐτοδιοικούμενον νὰ ἐκτανθῶσι καὶ τὰ ὅρια τῆς Ἑλλάδος ἕνεκεν τῆς οὐδετερότητός της ἕως εἰς τὸν Πηνειὸν ποταμὸν τῆς Θεσσαλίας καὶ ἕως εἰς τὸν Κάλαμον ποταμὸν τῆς Ἠπείρου, ἀλλ' ὅταν τελεσθῶσι τὰ γραφόμενα τῆς Βερολινείου συνθήκης, τότε φανήσονται τὰ πράγματα», περὶ δὲ τοῦ συγγραφέως ἐκ τῶν ἀναγραφόμενων ἐν σελίδι 163 «καὶ τὴν 10 Ἀπριλίου ἐκρέμασε τὸν πατριάρχην Γρηγόριον Ε', ὡς μωραΐτην, τὸν Ἐφέσου ὡς υἱὸν τοῦ Σούτζου καὶ τὸν Δέρκων ὡς συνένοχον. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ εἰς Ἀδριανούπολιν τὸν Κύριλλον πατριάρχην καὶ Ἀδριανουπόλεως προϊόν. Μετὰ ταῦτα καὶ λοιποὺς ἀρχιερεῖς καὶ λαϊκοὺς εἰς θανάτους καὶ εἰς φυλακάς, καθὼς καὶ ἐγὼ μὲ τὸν γέροντά μου Ξάνθης Σεραφεῖμ, τὴν ζωὴν δὲ ἡμῶν γνωρίζομεν εἰς τὴν χανοῦμα τοῦ Ἐμάνηλ Τοπουζιόγλου καὶ εἰς τὴν ἀποκεφάλιν ἀντὶ ἡμῶν τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ Ξάνθης Νικολάου Γρόσου».

17.

Κώδιξ ἐσταχωμένος δι' ὑφάσματος καὶ ἀποτελούμενος ἐκ σελίδων (0,18×0,12) 244 ἡριθμημένων ὑπὸ δύο χειρῶν, ἀπὸ δὲ τῆς σελίδος 220 διὰ μολυβδίδος.

Αἱ προηγούμεναι τῆς δι' ἀραβικοῦ ἡριθμοῦ ἀριθμήσεως τῆς 1 σελίδος σελίδες α.β.γ. καὶ δ' καὶ αἱ σελίδες 236—244 περιέχουσι πίνα-

και ἀλφαβητικούς ἀναλυτικούς τῶν περιεχομένων. Αἱ σελίδες 220—235 ἄγραφοι.

Ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ φύλλου τῆς σταχώσεως.

«Ε. Τρανός».

Ὁ κῶδιξ, ὅστις ἔχει γραφῇ κατὰ τὸν 19 αἰῶνα, ἄρχεται.

«Φιλοσοφία τῆς φύσεως

Πολλοὶ συγγραφεῖς περίφημοι ἐβεβαίωσαν ὅτι ὁ ὀργανγγουτάνκος εἶνε τόσον ὅμοιος τῷ ἀνθρώπῳ».

18.

Κῶδιξ τουρκικὸς ἐσταχωμένος διὰ βύρσης καὶ ἀποτελούμενος ἐκ φύλλων ($0,20 \times 0,13$) 412 ἄνευ ἀριθμήσεως. Ὁ κῶδιξ περιέχει κατὰ σημείωσιν τοῦ Σιδερίδου «πολύτιμον κοράνιον ἐν χειρογράφῳ».

19.

Κῶδιξ τουρκικὸς ἄνευ σταχώσεως καὶ ἀριθμήσεως ἀποτελούμενος ἐκ φύλλων ($0,37 \times 0,23$) 110 ἀναριθμητῶν. Κατὰ σημείωσιν τοῦ Σιδερίδου «χειρόγραφον παλαιόν, περιέχει διάφορα ῥητὰ τοῦ κορανίου καὶ ἄλλας ῥήτρας»

20.

Κῶδιξ τουρκικὸς ἐσταχωμένος διὰ βύρσης καὶ ἀποτελούμενος ἐκ φύλλων ($0,34 \times 0,23$) 29 ἀναριθμητῶν. Ὁ κῶδιξ περιέχει κατὰ σημείωμα τοῦ Σιδερίδου «Ἱστορία τοῦ Κιατήπ Τσελεμπή».

21.

Κῶδιξ τουρκικὸς ἐσταχωμένος διὰ ναστοῦ χάριτος καὶ ἀποτελούμενος ἐκ σελίδων ($0,20 \times 0,13$) ἐν ὧν 329 ἡριθμημένων ἀρχικῶς διὰ δύο ἀριθμήσεων διὰ τουρκικῶν ἀριθμῶν (1—238 καὶ 1—91). Ὑπὸ μεταγενεστέρας χειρὸς ἔχει ἐξακολουθήσει ἡ ἀρίθμησης διὰ μολυβδίδος ἀπὸ τοῦ 238 μέχρι τοῦ τέσσαρα τῆς δευτέρας ἀριθμήσεως. Ἐν σελίδι 3 «Γ. Ραζή» τὸ ὄνομα τοῦ κτήτορος. Ὁ κῶδιξ περιέχει κατὰ σημείωμα τοῦ Σιδερίδου «Διάφορα φερμάνια ἐν χειρογράφῳ». Ἐν ἰδίῳ φύλλῳ σημειοὶ ὁ Σιδερίδης μεταξὺ ἄλλων «Συλλογὴ ἐγγράφων ἀφορῶντων τὰς διαπραγματεύσεις τῆς Τουρκίας καὶ τῆς Γαλλικῆς δημοκρατίας ἐπὶ Σουλτὰν Σελίμ τοῦ Γ'».

22.

Κῶδιξ τουρκικὸς ἐσταχωμένος διὰ ναστοῦ χάριτος καὶ ἀποτελούμενος ἐκ σελίδων ($0,21 \times 0,14$) 60 ἡριθμημένων ὑπὸ μεταγενεστέρας

χειρὸς διὰ τουρκικῶν ἀριθμῶν γεγραμμένων διὰ μολυβδίδος. Ὁ κῶδιξ περιέχει κατὰ σημείωμα τοῦ Σιδερίδου «Ἡμερολόγιον τοῦ Ἀλῆ Ἐφέντη».

23.

Κῶδιξ τουρκικὸς ἐσταχωμένος διὰ ναστοῦ χάρτου καὶ ἀποτελούμενος ἐκ σελίδων, $(0,22 \times 0,15)$ 110 ἡριθμημένων διὰ τουρκικῶν ἀριθμῶν ὑπὸ μεταγενεστέρας χειρὸς. Ὁ κῶδιξ περιέχει κατὰ σημείωμα τοῦ Σιδερίδου «Kanunnamei ali osman Θεσμός τῆς ὀθωμανικῆς οἰκογενείας 1263 (1847)»

24.

Κῶδιξ τουρκικὸς ἐσταχωμένος διὰ βύρσης καὶ ἀποτελούμενος ἐκ φύλλων $(0,23 \times 0,14)$ 52 ἡριθμημένων ὑπὸ μεταγενεστέρας χειρὸς διὰ τουρκικῶν ἀριθμῶν. Περιέχει κατὰ σημείωμα τοῦ Σιδερίδου «Πολύτιμον χειρόγραφον. Περί τοῦ Σουλεϊμάν νομάρχου τῆς Βιγδάτης 1791»,

25.

Κῶδιξ τουρκικὸς ἐσταχωμένος διὰ βύρσης καὶ ἀποτελούμενος ἐκ σελίδων $(0,19 \times 0,12)$ 322 Περιέχει κατὰ σημείωσιν τοῦ Σιδερίδου «Ἱστορία τοῦ Γκεβεχερί». Κατ' ἄλλο σημείωμα τοῦ Σιδερίδου ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι «Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ Nöldecke ἐν Deutschen morgenländischen Gesellschaft κατὰ πληροφορίαν τοῦ J. Mordtmann».